

APSTIPRINU
Biedrības “Latvijas Samariešu apvienība” valdes loceklis

_____ **A. Bērziņš**
Rīgā, __.04.2026.

Paliatīvās aprūpes mobilās komandas darbības principi

I. Vispārīgie noteikumi

1. Šie darbības principi nosaka paliatīvās aprūpes mobilās komandas (turpmāk – PAMK) darba pamatprincipus, uzvedības standartus un profesionālās rīcības pamatnostādnes ikdienas darbā.
2. PAMK darbības principi ir saistoši visiem PAMK darbiniekiem neatkarīgi no viņu amata, profesionālās specializācijas vai nodarbinātības formas.
3. PAMK darbs ir saistīts ar pacientiem un viņu tuviniekiem dzīves īpaši jūtīgā posmā, tādēļ katra darbinieka attieksmei, rīcībai, komunikācijai un profesionālajai uzvedībai ir būtiska nozīme.
4. PAMK darbības mērķis ir nodrošināt pacientam un viņa tuviniekiem iespējami mierpilnu, cieņpilnu, drošu un profesionālu paliatīvās aprūpes procesu.
5. PAMK darbā tiek ievērots princips: pacients nav diagnoze – viņš ir cilvēks.
6. PAMK darbības pamatā ir šādi principi:
 - 6.1. cieņa;
 - 6.2. līdzjūtība;
 - 6.3. profesionalitāte;
 - 6.4. cilvēcība;
 - 6.5. drošība;
 - 6.6. sadarbība;
 - 6.7. konfidencialitāte.
7. Šis dokuments ir piemērojams kopā ar biedrības “Latvijas Samariešu apvienība” darbinieku Ētikas kodeksu. Noteikumi papildina Ētikas kodeksā noteiktos vispārējos profesionālās ētikas principus un uzvedības normas, konkretizējot PAMK darbinieku rīcību paliatīvās aprūpes mobilās komandas darbā. Šie darbības principi nav uzskatāmi par Ētikas kodeksa aizstājēju un neizslēdz tā piemērošanu

II. Darbības principi attiecībā ar pacientu un viņa tuviniekiem

8. PAMK darbinieks attiecībā ar pacientu un viņa tuviniekiem:
 - 8.1. izturas ar cieņu, līdzjūtību, sapratni un empātiju;
 - 8.2. ievēro pacienta cieņu, autonomiju, izvēles, dzīvesveidu un pārlicību;
 - 8.3. sazinās mierīgi, skaidri, saprotami un situācijai atbilstoši;
 - 8.4. respektē pacienta privātumu, personīgo telpu un individualitāti;
 - 8.5. ņem vērā, ka katram pacientam un viņa ģimenei ir sava pieredze, vajadzības un dzīvesstāsts;
 - 8.6. ar savu rīcību neveicina papildu spriedzi, nedrošību vai emocionālu slogu pacientam un viņa tuviniekiem.

III. Darbības principi pacienta dzīvesvietā

9. Sniedzot aprūpi pacienta dzīvesvietā, PAMK darbinieks:
 - 9.1. rīkojas mierīgi, respektējot pacienta veselības stāvokli un ģimenes situāciju;
 - 9.2. ievēro higiēnas prasības, tai skaitā novelk virsdrēbes un apavus vai lieto bahilas, ja tas nepieciešams;
 - 9.3. respektē pacienta mājas vidi, ierasto kārtību un ģimenes noteikumus, ciktāl tie nav pretrunā normatīvo aktu prasībām, drošības apsvērumiem vai profesionālajiem pienākumiem;
 - 9.4. veic savus darba pienākumus profesionāli, rūpīgi un ar cilvēcīgu attieksmi;
 - 9.5. neiesaistās pacienta vai ģimenes locekļu savstarpējos konfliktos;
 - 9.6. neizsaka nosodošus, nievājošus vai neprofesionālus komentārus par pacienta dzīves apstākļiem, ģimeni vai sadzīvi.

IV. Savstarpējās sadarbības principi komandā

10. PAMK darbs balstās savstarpējā cieņā, profesionālā sadarbībā un kopīgā atbildībā par pacientam sniegtās aprūpes kvalitāti.
11. PAMK darbinieks attiecībās ar kolēģiem:
 - 11.1. izturas cieņpilni un sadarbojas profesionāli;
 - 11.2. sazinās atklāti, korekti un uz risinājumu vērsti;
 - 11.3. sniedz atbalstu kolēģiem sarežģītās situācijās;
 - 11.4. nepieļauj pazemojošu attieksmi, mobingu, agresīvu komunikāciju vai citu necieņpilnu rīcību;
 - 11.5. nekomentē un neapspriež kolēģu darbu ar pacientiem, pacientu tuviniekiem vai personām ārpus mobilās komandas;
 - 11.6. apzinās, ka komandas sadarbība ir būtiska kvalitatīvas paliatīvās aprūpes nodrošināšanai.

V. Profesionālās rīcības un robežu principi

12. PAMK darbinieks savā darbā ievēro profesionālās kompetences un atbildības robežas.
13. PAMK darbinieks:
 - 13.1. neveic darbības ārpus savas profesionālās kompetences;
 - 13.2. nepieņem no pacientiem vai viņu tuviniekiem naudu vai cita veida atlīdzību;
 - 13.3. saglabā profesionālu distanci, vienlaikus nodrošinot cilvēcīgu un atbalstošu attieksmi;
 - 13.4. nepieļauj, ka personiskā pieredze, uzskati vai pārliecība nelabvēlīgi ietekmē profesionālo darbību, pacientam sniegto aprūpi vai komunikāciju ar pacientu un viņa tuviniekiem.

VI. Konfidencialitātes un informācijas aizsardzības principi

14. Informācija par pacientu, viņa veselības stāvokli, ģimenes situāciju un citiem ar aprūpi saistītiem apstākļiem ir privāta un konfidenciāla.
15. PAMK darbinieks:
 - 15.1. apzinās savu pienākumu aizsargāt pacienta privātumu un konfidenciālo informāciju;
 - 15.2. neapspriež informāciju par pacientu ar nepiederošām personām vai nepiederošu personu klātbūtnē, tai skaitā ar citiem pacientiem, citu pacientu tuviniekiem, draugiem vai saviem ģimenes locekļiem;
 - 15.3. neapspriež pacientu situācijas publiskās vietās;

- 15.4.ievēro personas datu aizsardzības prasības un organizācijas noteikto kārtību informācijas apstrādē;
- 15.5.nodrošina, ka visa ar darbu saistītā informācija tiek izmantota tikai darba pienākumu izpildei nepieciešamajā apjomā.

VII. Drošības principi

- 16. PAMK darbinieks darba pienākumu izpildē rūpējas gan par pacienta, gan par savu, gan citu iesaistīto personu drošību.
- 17. PAMK darbinieks:
 - 17.1.izvērtē situāciju un rīkojas tā, lai mazinātu riskus pacienta veselībai un drošībai;
 - 17.2.ievēro darba aizsardzības, epidemioloģiskās drošības un citas piemērojamās drošības prasības;
 - 17.3.rūpējas par savu fizisko un emocionālo drošību darba pienākumu izpildes laikā;
 - 17.4.pārtrauc darbu un nekavējoties informē savu tiešo vadītāju, ja situācija kļūst nedroša vai pastāv apdraudējums veselībai, dzīvībai vai drošībai.

VIII. Profesionālās attīstības principi

- 18. Kvalitatīvas paliatīvās aprūpes nodrošināšanai PAMK darbinieks pastāvīgi pilnveido savas profesionālās zināšanas, prasmes un kompetences.
- 19. PAMK darbinieks:
 - 19.1 pilnveido savas profesionālās zināšanas un iemaņas;
 - 19.2 mācās no savas un kolēģu profesionālās pieredzes;
 - 19.3 savlaicīgi meklē atbalstu, padomu vai palīdzību, ja tas nepieciešams darba pienākumu kvalitatīvai izpildei;
 - 19.4 pieņem profesionālu atbalstu un iesaistās komandas sadarbībā;
 - 19.5 rūpējas par savu fizisko, emocionālo un psiholoģisko labbūtību, lai spētu kvalitatīvi pildīt darba pienākumus.

IX. Darbības principi sabiedriskajā vidē, transportā un darba laikā

- 20. PAMK darbinieks apzinās, ka darba pienākumu izpildes laikā un ar darbu saistītās situācijās viņš pārstāv gan organizāciju, gan paliatīvās aprūpes jomu kopumā.
- 21. PAMK darbinieks:
 - 21.1.sabiedriskajā vidē uzvedas pieklājīgi, mierīgi un profesionāli;
 - 21.2.izvairās no skaļām sarunām, nepiemērotiem jokiem un pacientu situāciju apspriešanas publiskā vidē;
 - 21.3.lieto sakoptu, tīru un darba pienākumiem atbilstošu apģērbu, kas rada uzticību un drošības sajūtu;
 - 21.4.vadot dienesta transportlīdzekli, ievēro ceļu satiksmes noteikumus, brauc atbildīgi, uzmanīgi un droši;
 - 21.5.nebrauc agresīvi un neveic darbības, kas var apdraudēt drošību vai radīt negatīvu priekšstatu par organizāciju;
 - 21.6.arī ārpus tieša kontakta ar pacientu rīkojas tā, lai saglabātu uzticēšanos komandai un organizācijai.

X. Noslēguma jautājumi

- 22. Katrs PAMK darbinieks savā ikdienas darbā ievēro šajos darbības principos noteiktās prasības.

23. PAMK darbības principi kalpo kā pamats vienotai, cieņpilnai, drošai un profesionālai rīcībai, sniedzot paliatīvās aprūpes pakalpojumus.
24. Par šo darbības principu ievērošanu un piemērošanu ikdienas darbā atbild katrs PAMK darbinieks atbilstoši savai kompetencei un pienākumiem.